

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

פרשת כי תצא

אלול תשפ"ה

גיליון מס' 569

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

אריה שאג מי לא יירא (עמוס ג')

מובא בספרים כי ראשי תיבות של ארי"ה הם:

אלול **ר**אש השנה **י**ום הכפורים **ה**ושענא **ר**בא

ימים אלו שואגים לכולנו, **עורו התעוררו** מי לא יירא **יראה ופחד, חיל ורעדה** אחזו בדורות הקודמים, שאגות האריה המיסו כל לב לחשוב חשבוננו של עולם לסור מרע ולעשות טוב.

מדוע בימינו שאגת האריה אינה מחרידה, מרעידה ומבעיתה את לבות העם, מדוע לא נראה כל שנוי במהלך החיים של המוני ישראל, מדוע החיים השגרתיים הולכים ונמשכים אצלנו כרגיל כתמול שלשום?

נכון הדבר כי שאגת אריה מטילה יראה ופחד רק כאשר האריה מסתובב חופשי כאוות נפשו, ואילו אריה הכבול וסגור בכלוב, שאגתו אינה מרשימה במאומה, אך במה נשתנינו מדורות קודמים?

נידמה שהתשובה על כך: מרוץ אחר שיגרת החיים והשגת תאוותיה יש בה כדי להשכיח מאתנו מה עברנו בשנה החולפת, אילו עצרנו לרגע לחשוב את מאורעות השנה החולפת, בפרנסה, בהצלחה בעסק, בבריאות, בשידוכי בנינו, בשמחה, נחת, עצב, היינו מסיקים כי **כל שנה אינה דומה לחברתה**, והיא שונה לחלוטין מהשנה שחלפה לה.

שנה שהרבינו בתפלה ובמעשים טובים הרי שההצלחה האירה לנו פנים, ואילו שנה שהמשכנו כשיגרה ללא כל שנוי הרי שגם תוצאותיה ברורות.

אילו ניקח זמן לחשבון נפש, לעצור את המרוץ אחר השיגרה, הרי שאולי נצליח במעט להרגיש את שאגת האריה כבדורות הקודמים.

שבת שלום!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 19:01

נץ החמה - 6:17

סוף ק"ש: מג"א - 8:46 הגר"א - 9:24

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:28

צאת שבת - 19:32

זמן ר"ת במוצ"ש - 20:19

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

***סוף ברכת הלבנה יום ראשון 18:48 בערב**

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת (כ"א, כ"ב)

כתב מרן זיע"א: אמר רב חייא (סוטה ח:): מיום שחרב בית המקדש, אעפ"י שבטלה סנהדרין, וארבע מיתות בית דין בטלו, דין ארבע מיתות (בדיני שמים) לא בטלו, כי מי שנתחייב **סקילה** – או נופל מן הגג או חיה דורסתו, ומי שנתחייב **שריפה** – או נופל בדליקה או נחש מכישו (והארס שורפו), ומי שנתחייב **הריגה** – או נמסר למלכות או ליסטים באים עליו, ומי שנתחייב **חנק** – או טובע בנהר או מת באסכרה (והוא חולי בגרון שחונק את האדם).

והיום רבו בעוונותינו הרבים תאוונות דרכים, וגורמות מיתה למחללי שבת ולשאר חייבי מיתות בית דין, וכן מצוי בימינו שהרבה הולכים לשחות בים וטובעים בו, וזוהי מיתת חנק לעוון אשת איש וכיו"ב, כי **מי יכול לברוח מדינו של ה' יתברך**, וכמו שאמר אדוננו דוד (תהלים קל"ט, ז):

אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אלא שלפעמים זכות שיש לאדם תולה לו, ושכר מצוות שעשה בעולם, משתלמים לו בעולם הזה.

(ענף עץ אבות עמ' שמ"ט)

והיה מחניף קדוש ולא יראה בך ערות דבר (כ"ג, ט"ו)

כתב מרן זיע"א: הנה בשו"ת זכרון יוסף (שטיינהרט, או"ח סימן י"ז) כתב שעל פי פקודתו הכריזו איסור במחנה קודשו על ריקודים ומחולות **בתערובת אנשים ונשים**, והעובר על זה יחוייב לשלם קנס, ואנשים שאינם הגונים הלכו והלשינו עליו אצל המלכות, והמושל בשומעו זאת שלח והביא את הרב אליו בכבוד גדול, ושאל אותו, מדוע עשה כך?

והשיב לו שזהו **עוון פילי ונגד דת ישראל**, ובהיות שגם הגויים מכבדים ומעריצים את התנ"ך הראה לו את הפסוק (ירמיה ל"א, י"ב): תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדיו, וכן נאמר (זכריה י"ב, י"ב): וספרה הארץ משפחות משפחות לבד, משפחת בית דוד לבד, ונשיהם לבד, ושלכן תיקנו כבר גדולי הרבנים בעיר פיורדא ובעיר מיץ שלא ילכו במחול בחורים ובתולות יחדיו.

והמושל אחר שומעו את הדברים, שיבח אותם וקילס את דת ישראל ומנהיגיהם הקדושים, וסיים וכתב: ולכן העוברים על תקנה זו חייבים לחזור בתשובה שלימה, ואם יתנו כתף סוררת יחול עליהם חרם עולם, ויבדלו מקהל עדת בני ישראל, וקנאת ה' צבאות תעשה זאת להעמיד הדת על תילה.

(ענף עץ אבות עמ' ר"ה)

תמחה את זכר עמלק (כ"ה, י"ט)

כתב מרן זיע"א: נאמר במגילת אסתר (ח', א'): ביום ההוא נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן, ולכאורה כיון שנצטוו ישראל למחות את זכרו של עמלק משור ועד שה, מגמל ועד חמור, שלא יאמרו הבריות: גמל זה של עמלק! אילן זה של עמלק!

אם כן, איך יכלה אסתר לקבל לרשותה את בית המן (שהוא מזרע עמלק)? אולם, הלכה רווחת (סנהדרין מח:): הרוגי מלכות נכסיהם למלכות, ואם כן אחשוורוש זכה בכל נכסיו של המן, והוא נתנם לאסתר במתנה, ולכן היה מותר לאסתר לזכות בכל קניינו של המן.

(חזון עובדיה פורים, עמ' שכ"ד)

כינור חידתי

א. האם ישנה אפשרות לדעת על בהמה בעודה חיה, אם היא כשירה או טריפה?

ב. איך יתכן שלגוי יהיה אסור לאכול נבילות וטריפות?

ג. מתי אדם קונה מזוזה מהודרת לביתו, ואנו אומרים לו שהמזוזה לא תשמור עליו אלא תזיק לו?

ד. אמרו חז"ל: אסור לילך בקומה זקופה (שו"ע סי' ב')

איזה מצוה עדיף לקיימה בקומה זקופה?

ה. אדם גדול סעד את לבו בפת ושבע לגמרי, ופטור מברכת המזון, היתכן?

ו. מי הוא זה שמצטרף לזימון בשלושה, אך אינו מצטרף לזימון בעשרה?

ז. מי הוא זה שמצטרף לזימון בעשרה אך אינו מצטרף לזימון בשלושה?

ח. היכן מצינו בגמרא, חכם שלאחר פטירתו הגיעו אליו שני בעלי דין לדין תורה, והוא פסק להם פלוני זכאי ופלוני חייב?

ט. מתי קורה שאדם הולך ברחוב, ומפני שהיטה ראשו לאחוריו, בית דין פסוק לו לשלם סכום כסף?

תשובות

א. כתב הדרכי משה (יורה דעה סי' ל"ה) בשם התשב"ץ: מצאתי כתוב בשם ר' יהודה החסיד, שאמר שיש להעביר ולמשמש היד על גבי בהמה בעודה חיה, **אם תשפיל לארץ תחת ידו** – ודאי כשירה, ואם לאו טריפה ונתתי בו סימן: ושפל רוח להחיות (ישעיה נ"ז, ט"ו)

ב. נאמר בספר חסידים (סי' תר"צ) גר שבה להתגייר וקיבל עליו עול מצוות, אך עדיין לא נמול ולא טבל, **הרי הוא נחשב כגוי** שאם נגע ביין אסור לשתותו, אך כיון שקיבל עליו עול מצוות אסור לו לאכול נבילות וטריפות.

ג. כתוב בשו"ת גינת ורדים (הביאו, הגליון מהרש"א יו"ד סי' הפ"ט) הקובע מזוזה בפתחו (או כל מצוה) ומכוין לשם **מצוה**, רשאי לחשוב שבשכר המצוה ישמרוהו ה' מכל רע, אבל המניח מזוזה בפתחו **רק לשמירת ביתו**, אין לו שמירה, אלא סכין הוא בעיניו, ולא תמוש רעה מביתו.

ד. כתב ר' חיים פלאגי (צדקה לחים אות תרמ"ח) אע"פ שאסור לילך בקומה זקופה, מ"מ כשעושה אדם **צדקה**, זוכה להידבק בשם הוי"ה ברוך הוא בראשו וכו' ולכן צריך להרים ראשו לילך בקומה זקופה, בעבור כבוד שם הוי"ה ברוך הוא שלא יהיה בהשפלה אלא למעלה, עיי"ש.

ה. מדובר בגוי שמיד לאחר סעודתו התגייר, אע"פ שעכשיו הוא שבע, מ"מ כיון שבשעת אכילתו הוא גוי אינו חייב בברכת המזון (חזון איש אוה"ח סי' כ"ח אות ד' – ה')

ו. שיכור – כתב המשנה ברורה (סי' ד"ט סק י') שאינו מצטרף למנין אך לזימון שלושה מצטרף.

ז. דעת השו"ע שאדם יִשָּׁן לא מצטרף למנין כי בכל מקום שיש עשרה השכינה שורה, וכתב המשנה ברורה שם שמצטרף גם לזימון בעשרה, אך לזימון בשלושה אינו מצטרף כיון שאינו עונה עמהם.

ח. מסופר בגמ' (ב"מ פ"ד) שר' אלעזר בנו של רשב"י ביקש מאשתו **שלאחר פטירתו תשכיב אותו בעליית הגג**, וכשהיו באים לביתו להתדיין בפניו, עמדו בפתח הבית והשמיעו את טענותיהם, והיה יוצא קול מעליית הגג ומכריז – איש פלוני חייב, ואיש פלוני זכאי.

ט. ראובן תובע את שמעון בסכום כסף, ושמעון הכחיש ואמר: **אני לא שמעון** וכשהלך ברחוב וקראו לו שמעון הוא הסתובב לאחוריו.

אז אנו מחייבים אותו לשלם, כי התברר שאכן הוא שמעון (שו"ע חו"י סי' מ"ט ס"ד)

(החידות נלקחו מתוך הספר ופיריו מתוך)

היזהרו בגחלתם

סיפר מרן זיע"א: אני רוצה לספר לכם איזה דבר שמאוד מצער אותי, וממש מדיר שינה מעיני, יש עיתונאי אחד (לא אזכיר את שמו) שהוא מפרסם בעיתון שלו, שאני התרתי לשבת בחתונות במעורב נשים וגברים ביחד בלא מחיצה, והוא מפרסם את זה בכל פעם, ואני רוצה לאמר לכם שאני מעולם לא אמרתי דבר כזה, ולא התרתי לשבת מעורב ח"ו. אני רק אמרתי שאם יש חשש שמבקשים לשבת ללא מחיצה

ויש חשש ח"ו שהחתונה תתבטל,

אז אני התרתי בתנאי שישבו במרחק וכפי שהורתי להם, אבל מעולם לא התרתי כמו שהוא אמר.

הוא העיתונאי הזה מאוד מצער אותי ומפרסם בשמי דברים כאלה

"לא יאבה ה' סלוח לו"

(מתוך דיסק משנת תשנ"ג)

[גב. עיתונאי זה נתפרסם בזמנו (חרדי) שמידת הדין פגעה בו וכמעט שבק חיים בכמה הזדמנויות וגם נתפרסם קלונו ברבים]

סיפר רבי משה אבידן שליט"א

לפני מספר שנים הוזמן מרן זיע"א לערוך חופה לחתונה של בחור ישיבה מירושלים.

מרן כהרגלו הסביר תחת החופה לחתן הצעיר את משמעות הכתובה, וענין **השבועה חמורה**, ועל מה הוא נידרש לחתום.

ולבסוף שאל את החתן: אתה מסכים? ואותו חתן **עונה בחוצפה, לא!** מרן ציטט לו במקום עשרות פוסקים שדעתם כך, אך החתן עדין עומד על שלו, מרן זיע"א עזב את האולם ואמר: איני יכול לעשות חופה כנגד דעת הפוסקים, והוסיף ואמר לחתן:

חצוף! למדתי יותר ממך, קבל מה שאומרים לך,

אך החתן שוב מנענע בראשו לאות לאו, ומסרב.

לאחר כשעה הביאו רב אחר שיסדר חופה, התזמורת ניגנה, והחתן נכנס לחדר יחוד, כשיצא מהחדר יחוד, הרימוהו חבריו של החתן על שולחן גבוה ורקדו עמו.

לפתע, נטה השולחן על צידו, **והחתן הושלך מגובה רב** אל רצפת האולם, ולא יכל לקום ולעמוד על רגליו, את שארית חתונתו הוא בילה שוכב בצד האולם **נאנק מכאבים**.

וראו כולם איך הקב"ה מקפיד על כבודם של תלמידי חכמים ונפרע מיד.

(קונטרס האמת והשלום אהבו)

(עמ' 32)

סיפר רבי שלום סעדון שליט"א

באחד הכנסים המרכזיים של אגודת ישראל (טרם הוקמה ש"ס ודגל התורה) הוזמן מרן לשאת דברים,

וכך סיפר: לאחר שהתמנה זבולון המר ז"ל מהמפד"ל לשר החינוך. קראתי לו וביקשתי ממנו לבטל את ההחלטה האומללה של שר החינוך הקודם – יצחק נבון שהחליט על **קיום מפגשים** בין תלמידים יהודים לערבים ע"מ לקרב ביניהם ולהראות שאפשר להיות ביחד.

הסברתי לשר המר **על הסכנה שבדבר**, ושעלול לגרום ח"ו לנישואים מעורבים ולחורבן הנוער.

השר המר הסביר למרן שאינו יכול לבטל את ההחלטה.

ואז אמר לו מרן: דע לך אם לא תבטל את ההחלטה, עליך הכתוב אומר: **"ואם המר ימיר בהמה בבהמה"** והוא לא רצה לשמוע, **ושוב מרן אומר לו:** תבטל את ההחלטה ולא **"ואם המר ימיר בהמה בבהמה"**

תדהמה אחזה את היושבים באולם מהעוצמה של דברי מרן שנאמרו בצורה נחרצת.

לימים חלה השר המר במחלה הנוראה ר"ל הוא הגיע למרן **וביקש מחילה, מרן ישב ובכה איתו** והתפלל לשלומו, אך כאמור נפטר זבולון המר לבית עולמו.

עוד סיפר:

מעשה שהיה בשכונתינו שכונת רמות, **סמוך למועד הבחירות** לכנסת הופיע מרן כמידי חודש בביהכ"נ שלנו "נצח ישראל" ומסר שיעור.

אחד המתפללים אצלינו לא אהב בלשון המעטה את דרכו והחלטתו של מרן בענין הבחירות ובחמת זעם

קרע את תמונתו של מרן שהיתה במקום.

למחרת בבוקר **לא קם האיש** והלך לבית עולמו. ותהום כל השכונה.

הלכות שבת - מלאכת חורש

***פשט המנהג לאסור** רכיבה על אופניים בשבת או ביום טוב, ודומה למה שאמרו חז"ל (שבת ק"ג) אם תשיב משבת רגליך, שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך בחול, ואפילו לדבר מצוה יש להימנע מרכיבה על אופניים, ומ"מ אפשר להתיר לילדים שלא הגיעו לחינוך לרכוב על אופניים **על שלושה גלגלים**.

ונהנה בשו"ת מים חיים (סי' קכ"ח) כתב לאסור, מחשש שהאופניים עלולים להתקלקל, ושמא יבוא לתקנו בעצמו, והוי מלאכת מתקן מנא, אולם בשו"ת רב פעלים (סי' כ"ה) כתב שאין לחוש לזה, שאין לנו לגזור גזירות מדעתנו מה שלא גזרו חכמי התלמוד כמ"ש הרא"ש (שבת פ"ב סי' טו),

והן אמת שהרה"ג עובדיה הדאיה בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ג סי' יב) תמה על הרב פעלים מדוע לא חשש שמא יבא לתקן האופנים בשבת, וכתב ששמע שבסוף ימיו חזר בו הרב פעלים מהיתר האופניים, אך המעיין היטב יראה שכל טענותיו אין להם שחר.

***המשווה גומות** בשבת, בשדה חייב משום חורש, ובבית חייב משום בונה, הילכך אסור לכבד במטאטא את הבית שאינו מרוצף, אבל בית המרוצף מותר לכבדו.

***אין מדיחין** את קרקע הבית אפילו הוא מרוצף, גזירה אטו שאינו מרוצף, שמא יבא להשוות גומות, מה שלא גזרו כן

בכיבוד קרקע מרוצף, משום שהכיבוד הוא נחוץ ביותר, ומ"מ אם רצפת הבית נתלכלכה מותר לשפוך מים על **מקום המלוכלך**, ולגרוף המים על ידי מגב שאין בו חשש סחיטה, וכן אם נשפך מים על הרצפה מותר **לגרוף** המים על ידי מגב, והדחת השיש של המטבח אין בו איסור של הדחת קרקע.

ונהנה כתב הרמב"ם (פרק כ"א ה"ג) אין סכין את הקרקע, ואפילו הוא מרוצף באבנים, וכתב ע"ז הרב המגיד שמקורו הוא מהגמ' (שבת מ') מעשה בתלמידו של ר"מ שנכנס אחריו לבית המרחץ וביקש להדיח לו הקרקע ואמר לו אין מדיחין, ופירש"י דילמא אתי לאשווי גומות, עיי"ש.

וכתב ע"ז התוס' יו"ט (פסחים פ"ה מ"ח) שיש לדחות ראיה זו בדילמא קרקע מרוצפת היתה וכו' וליתא, דהא בשבת (קנ"א) הובא ג"כ מעשה זה של ר"מ ואמרין דהטעם משום דקרקע בקרקע מיחלף ופירש רש"י שם,

דאע"ג דרצפת אבנים הוא, מ"מ מיחלף בקרקע שאינו מרוצף, ושוב ראיתי להגאון רעק"א בתוספותיו לפסחים שם שהשיג על התוס' יו"ט שנעלם ממנו הא דשבת קנ"א]

***רוק** שעל גבי קרקע שאינה מרוצפת לא ישפשף אותו ברגליו משום שמשווה גומות, אבל מותר לדורסו לפי תומו דרך הילוכו, שאינו מתכוין למרח ולא להשוות גומות, ואע"פ דהוי פסיק רישיה, התירו כשאינו מתכוין משום מאיסותא.

***נערות המשחקות** באגוזים או בגולות, אסור לשחק בהן בשבת על גבי קרקע משום אשווי גומות (שיכינו דרך לגלגל האגוז או הגולה) אבל בקרקע מרוצף מותר, וכדין כיבוד הבית שמותר בקרקע מרוצף.

***תינוקות** שלא הגיעו למצוות שמשחקים בשבת חמש אבנים על הקרקע – אם הוא קרקע מרוצף מותר (שמירת שבת כהלכתה פרק ט"ז סעיף א').

***טיט** שעל רגלו או על מנעליו, מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע, דילמא אתי לאשווי גומות, ואם הוא קרקע מרוצף מותר.

(חזון עובדיה שבת ח"ד)

סיפור השבוע

סיפור הרב ראובן אלבז שליט"א - ראש ישיבת אור החיים וחבר מועצת חכמי התורה

ביום הראשון לתחילת שנת הלימודים בבית ספר היסודיים, נכנסה מורה ללמד בכיתה החדשה.

ילדה אחת מתלמידות הכיתה הגיעה מאחר, והתיישבה בשולחן האחרון בכיתה. ניכר היה עליה **שהיא מאוד מסכנה**.

בגדיה היו מרופטים ובמשך השיעור בהתה בהחל האוויר.

לא היה קשה להתרשם שהיא הגיעה לבית הספר בעל כורחה.

בהפסקה הראשונה החלה המורה לברר אודות הילדה,

ואט אט התברר לה התמונה: הוריה קשי יום, עובדים קשה משעת בוקר מוקדמת ועד שעת ליללה מאוחרת, ובקושי מצליחים לפרנס את המשפחה. במשפחה אחת עשרה נפשות, והם גרים בדירת חדר אחד. הילדים גדלים בתת תנאים וללא תשומת לב, ולא פלא שהילדה אינה מתפקדת בלימודיה.

אולם המורה הזאת החליטה, אני בעז"ה מרימה את הילדה הזאת! מייד בתחילת השיעור הבא קרא לה וביקשה ממנה לגשת למשרד ולצלם לה מספר דפים. **הילדה היתה מופתעת**,

זוהי הפעם הראשונה שמורה מטילה עליה איזה מטלה לביצוע...

למחרת נתנה לה המורה סכום כסף, וביקשה ממנה לקנות מדבקות כדי לקשט את קיר הכיתה. **"אני סומכת על בחירתך" הוסיפה** הילדה קרנה מאושר.

המטלות הפכו לתכופות יותר ויותר. הילדה השתדלה בכל מאודה לבצען בשלמות, והמורה שיבחה אותה מאוד. לאט לאט קיבלה הילדה בטחון עצמי, ואכן לראשונה בחייה, התחילה הילדה ללמוד וגם להצליח. ויום אחד הוריה **מקבלים פתק מהמורה**: "להורים היקרים שלום! רציתי לשבח את ביתכם שמתקדמת יפה מאוד, ונמנית בין התלמידות המצטיינות בכיתה".

לא ניתן לתאר במילים את מה שהמכתב עשה לילדה ששאבה ממנו משנה מרץ.

יום אחד הילדה לא הגיעה לכיתה, עבר יום ועוד יום, והיא איננה... המורה התקשרה להורים, ואביה סיפר שהתייעץ עם הרב שלו, והוא הורה לעבור דירה.

הוא הודה על כל החיות שהעניקה לילדה, שבזכותה הגיעה עד הלום. עברו חמש עשרה שנה.

המורה עברה ללמד בעיר אחרת, וחיפשה מעון לילדיה הקטנים. המליצו לה על מטפלת חרדית ומסורה למופת, והיא רשמה אותם אצלה. בימים הראשונים בנותיה הגדולות לקחו את הקטנים מהבית למעון. והאמא, המורה לא ראתה את המטפלת.

יום אחד באה האמא לקחת את הילדים, ומשראתה אותה המטפלת, ביקשה ממנה להיכנס. שכן ברצונה לדבר איתה כמה מילים...

"אומנם את לא זוכרת אותי. אבל אני לא אשכח אותך לעולם!"

את המורה שהצלת את חיי!

המורה שזכרה בילדה, כמעט התעלפה. היא נזכרה בילדה המסכנה שקיבלה לידיים, וכיום היא מנהלת מעון לתפארת...

"בבקשה ממך המורה, חכי כאן כמה רגעים, ומייד אני שבה..."

כעבור מספר דקות שבה ובידה שקית ניילון מלאה בפתקים, כולם ישנים נושנים, ושאלה: **"האם תכירי את כתב היד הזה?"**

היו אלו כל הפתקים שהמורה כתבה להורי הילדה, בהם סיפרה להם על התקדמותה. את הכל שמרה הילדה מכל משמר.

"דעי לך, מורתי, את היית הראשונה בעולם שהתייחסה אלי, בזכותך התחלתי להרגיש שאני שווה משהו,

פתקים אלו נסכו בי הרבה עוז ותעצומות, והמשיכו ללוות אותי במשך כל השנים. ב"ה נישאתי לאברך ששוקד על תלמודו,

ויש לנו שלושה בנים בתלמוד תורה. אנו חיים באהבה ובאחוה,

וכל זה בזכותך, אינני יכולה לדמיין לעצמי היכן יכולתי להיות היום בלעדיך"

עמלינו

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה, איננו שומע בקול אביו ואמו".

מה התעודת זהות של בן סורר ומורה?

ילד שמקטנותו גדל כפרא אדם, בעל תאוה מופלג, הוא מקבל עונש של שודד ורוצח בשבת ויום הכיפורים...

אמרה התורה **ימות זכאי ואל ימות חייב!**

למרות שסנהדרין כולו הופכים את כל העולם כדי לא להרוג... בית דין קטלני מוציא להורג אחת לשבעים שנה...

ואילו כאן אין מה לעשות הילד יהפוך לרוצח- **עדיף להרוג!**

אבל יש תנאי בסיסי שבלעדיו לא ניתן להרוג את הילד... "ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אל זקני עירו".

רק אם האב והאם באים לבית הדין ואומרים להם: הבן הזה סורר ומורה... רק אז הורגים אותו. אבל **אם ההורים לא רוצים** ללכת איתו לבית הדין, למרות ההווה העכור שלו העתיד המזהיר שלו- **אין לאף אחד רשות** לגעת בילד...

וצריך ביאור אם העתיד שלו כל כך שקוף, למה צריכים את האישור של ההורים להרוג אותו?!

ואם העתיד לא כ"כ שקוף, אז למה הורגים אותו?!

הסביר ה'שם משמואל': ילד שהמחנך שלו לא חורץ את דינו, הוא יודע שהמעשים שלו איומים אבל **הוא לא מתייאש...**

ילד כזה שההורים והמחנכים **לא מאבדים ממנו תקווה**, בהחלט הוא עשוי לעשות מהפך עם עצמו...

אבל ילד שכבר ההורים שלו התייאשו, המחנכים שלו כבר לא מאמינים בו, **אין לו שום סיכוי** לקחת את עצמו בדיים לעשות מהפך בחיים... העתיד שלו שקוף- ימות זכאי...

וכך סיפר מלמד בחיידר:

יום אחד הגעתי עם תלמידים למעונו של הרב שטיינמן זצ"ל למבחן ולברכה לתלמידי הכיתה.

לאחר שסיימנו את המבחן קרא לי הרב לחדר וכך אמר לי:

יש לי בקשה אחת ממך, אני כבר זקן מאוד,

ואני לא יודע אם ידונו אותי למעלה ואני בפחד גדול,

אין בי מצוות ואני **מבקש ממך תעזור לי...**

תעשה לי טובה אישית על חשבון הזמן שלך, ואני כל חודש אשלם לך כל סכום שתבקש, ובתנאי שאני עדיין כאן בעולם הזה...

שמתי לב שיש לך ילד בכיתה **שלחוץ ומגמגם, אני מתחנן בפניך שלא תבחן אותו ברבים, אלא או בכתב או באופן פרטי...**

ומאחר וזה על חשבון הזמן הפרטי שלך, אני משלם לך מכיסי כל סכום שתדרוש".

פרצתי בבכי ואמרתי: "גרוע אחד לא אקח... איך לא שמתי לב?!"

פנה אלי הרב ואמר: "דע לך ילד שלא טוב לו והוא מתבייש,

זה נפשות ממש... וילד שמרגיש שמתחשבים בו וחושבים עליו,

הוא יגדל להיות מתחשב באחרים. **הילד הזה יהיה מאנץ'**,

ובלי מאנץ' אתה לא יכול לצמוח..."

להצלחת תלמוד תורה "האיש משה" בת ים

התלמידים, המחנכים, ההורים

וצוות ההנהלה.